

szabálysértés nem történt. A pénzügyminiszter, aki melegen érdeklődik a javaslat iránt, a legközelebbi alkalmat meg fogja ragadni, hogy válaszoljon a felszólalásokra.

Hegymegi Kiss Pál: Szokás, hogy a javaslatot benyújtó miniszter válaszolni szokott a beszédekre. A jelen esetben házszabálysértés nem történt. A belügyminiszter és a kultuszminiszter válaszolt ugyan, de csak a saját tárcáját érintő kérdésekben.

Szakáts Andor: Ha a pénzügyminiszter nem válaszolhat, akkor a kormánynak egyik másik tagja fejtsse ki a kormány álláspontját.

Szilágyi Lajos a zárszó jogán szólal fel. Tegnap interpellációt kívánt elmondani a tisztviselők fizetésrendezéséről, a tisztviselők kérésére azonban elállt interpellációjától. Elvárta volna a kormánytól, hogy benyújtott határozati javaslatára reflektáljon. Ez nem történt meg. Kérde, hajlandó-e a kormány a piaci drak figyelembevételével állapítani meg a közalkalmazottak

fizetését. Budapesten még egyetlen közalkalmazott gyűlésen sem vett részt, soha a sajtóban nem foglalkozott ezzel az ügygel, a mai napon azonban kiviszi olyan térre, ahol több meghallgatásra talál. (Nagy zaj az egész Házban. Felkiáltások: 1918-ban is ezt csinálták. Itt tisztességtudást kérünk.)

Több szónok nem lévén, **elnök** felteszi a kérdést, elfogadja-e a nemzetgyűlés általánosságban a törvényjavaslatot. A nemzetgyűlés a javaslatot elfogadja.

A benyújtott határozati javaslatok közül Várnai Dániel három, Szilágyi Lajos egy, Kiss Menyhért egy rendbeli határozati javaslatát a Ház elveti.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz. A legközelebbi ülés kedden, szeptember 4-én lesz, melyen folytatják a létszámcsokkentésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A börtörvények is napirendre kerülnek. Néhány napirendi felszólalás után az ülés délután egy negyed 4 órakor ért véget.

A szegedi uzsorabíróság megkezdte működését.

(A Szeged tudósítójától.) A legújabb árdragítási, illetve uzsorarendelet értelmében már napokkal ezelőtt — mint jelentettük — megalakult Szegeden is az uzsorabíróság, amely csak ma kezdte meg működését a törvényszék épületében. Az első napon jobbra olyan ügyek kerültek a bíróság elé, amelyek néhány hónappal előbbre nyulnak vissza. Öt nap óta, mióta az új rendelet életben van, egyetlen árdragítási eset sem került az ügyész elé, úgy hogy Nagy Emil rendelete most nem azokat sújtja, akik a most folyó napoknak árusították porékáikat a megengedett árnál magasabban, hanem azokat, akik hetekkel, sőt hosszú hónapokkal ezelőtt követtek el bélyegtelennek látszó, aprócske árdragításokat.

A tárgyalási teremben a hangulat mindvégig izzó volt és ez akkor emelkedett a telőpontjára, amikor az elnök kijelentette, hogy *felebezés a rendelet értelmében nincs, a börtönör azonnal elölépett és anélkül, hogy az elítéltet elbocsúzni engedték volna hozzátartozóitól, azonnal az ügyesség fogházába kísérték valamennyiüket.*

Dr. Tóth Gyula tanácselnök reggel 9 órakor nyitotta meg az első uzsorabírószági tárgyalást. Az egyes ügyekkel jóformán percek alatt végeznek, egymásután szólítják be a vádlottakat a folyosóról, akik még nem is sejtik, hogy rövid tíz perc múlva a börtönör előtt sétálnak majd le a nem éppen legkellemesebb cellákba, ahol a legközelebbi tíz-tizenöt napot tölük majd el.

Tízennyolc órakor már öt hat ügyet intézett el a bíróság. Alig néhány perc szünetet tartva, mintha közönséges kihallgatásról lenne szó, állanak elő a vádlottak. **Otót-Kovács Lajos**

Párisi-körúti pékmester áll a bíróság előtt. Néhány hónappal ezelőtt már tárgyalta az ügyét, de a bizonyítás kiegészítése miatt elhárították. Most került ismét a bíróság elé. Mindenki megállapítja, hogy *határozottan nincs szerencséje*. Hubay ügyész vádirata szerint a kenyéret hat koronáért sütötte kilónként, holott a megállapított ár csak négy korona volt. Kétségbeesetten védekezik, úgy látszik, tudja, hogy mi jön. Nincs apelláta.

— Kérem, akkor nem volt semmiféle irányár, én nem tudtam róla, jöhiszeműen kértem hat koronát...

A bíróság megállapítja, hogy *igenis volt irányár*. Négy korona. Aztán kihirdetik az ítéletet. **14 nap. Börtön.** Meg sem kérdezik, hogy megéri-e az ítéletet. **Jön a börtönör.**

— *Én nem vagyok bűnös...* mondja. Aztán eltűnik a lilasapkás börtönör előtt.

Várady János szegedi lakos, tejárús következik. Bemondja személyi adatait. A vádirat szerint 160 koronáért adta a *főlözött tejet*, amire azt állította, hogy az *valódi teljes tej*. Az árvizsgáló bizottság megállapítása szerint Várady fölözött tejének literjét csak *nyolcvan koronáért* lett volna szabad árusítani. Védekezik. Ő nem árult fölözött tejet, mikor ott állt a standon, egyszerre oda jöttek a delektívek, körülfogták, a tejet elkobozták, bevitték a rendőrségre, aztán egyszer csak kapott egy írást, amire az volt írva, hogy ő *főlözött tejet* árult.

— *Kérem én nem vagyok bűnös...*

Ítélet. Hátzer korona. Apelláta nincs. Kifogás nincs. **Fizetni kell.**

Várady János lassan kifelé indul, aztán erős akcentussal mondja:

— *Van még igazság a földön...*

A pincérek hajnali gyűlése.

(A Szeged tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a szegedi pincérek csütörtökről péntekre virradóra hajnali gyűlést tartanak, amelynek programján a *megélhetés kérdése szerepelt*. Tegnap hajnalban a Marosutcai Munkásotthon helyiségében mintegy százötven pincér jelent meg, úgy hogy ez volt az első szegedi pincérgyűlés, amelyen csaknem az összes pincérek megjelentek. Már a gyűlés megnyitása előtt izgatott hangulatban tárgyalták a megjelentek azokat a szinte hiheletlenül alacsony fizetéseket, amelyeket egy-két étteremben, illetve kávéházban még jelenleg is a dolgozó pincéreknek fizetnek: Már ekkor kialakult az a vélemény, hogy végre össze kell fogniok a pincéreknek, ha olyan fizetéseket akarnak, amelyből némileg fedezni lehet a mindennapi legszükségesebb kiadásokat.

Hajnali 3 óra után néhány perccel nyitotta meg a gyűlést **Kleits József**, a szakszervezet szegedi csoportjának elnöke. Üdvözli a megjelenteket, majd bejelenti, hogy azért hívták össze a hajnali gyűlést, hogy a legégetőbb kérdést: a *megélhetés kérdését* alaposan megvitassák és megbeszéljék azokat a lépéseket, amelyekről a bérek megjavítását lehet várni. Megállapítja azonban, hogy Szegeden még mindig vannak olyan kávéházak, illetve étter-

mek, ahol nem fizetnek többet a pincéreknek *öt-nyolcezer koronánál*.

Ezután **Weisz Dezső** titkár szólalt fel. Bejelenti, hogy a szegedi csoportnak jelenleg 130 fizető tagja van, egyben kéri a tagokat, hogy a befizetéseket pontosan lássák el, mert különben a csoport működése megbénul. Ezután ismerteti a helybeli viszonyokat. A *Kass kávéházban* jelenleg a pincérek heti 15.000 koronát kapnak, az *éttermi pincérek* heti 10.000 koronát. A *Bohn-féle étteremben* ugyancsak heti tízezer koronát kapnak a pincérek és így ezek az alkalmazottaikat legjobban fizető éttermek és ezt a fizetést akarják most a többiek is elérni.

Igen szembetűnő azonban a Tisza-szálloda munkásainak helyzete. A kávéházi pincérek *havonta* 15.000 koronát kapnak, az *éttermi pincérek* pedig az ellátáson kívül (ebéd, vacsora), *havonta nyolcezer koronát*... Igen rosszul vannak fizetve az *Emke-, Royal- és Park-kávéházak* pincérjei is. Ezeken kívül vannak még olyan kisebb üzemek, ahol még ezeknél a fizetéseknél is kevesebbet kapnak a pincérek. **Weisz Dezső** ezután elmondja, hogy a tagok kérték a vezetőséget, hogy a helyzet megjavítására dolgozzon ki egy memorandumot.

Kincsey Lajos beszédében rámutat arra, hogy

csak akkor lehet valamit is elérni, ha a *szervezet tagjai szolidaritással egymással*. Ha a pincérek öntudatosan dolgoznak, akkor már félig nyert ügyük van. Javasolja, hogy a *pincérek üzenekint külön-külön nyújtsanak be munkaadóiknak memorandumot, mert így inkább lesz a mozgalomnak eredménye*. Kéri a *Kass és Bohn* által már megadott hetibérek fizetését, azzal a különbséggel, hogy ha a többiek nem adnak fehér ruhát, akkor a *kávéházi pincéreknek hetenkint 15.000 koronát fizessenek, míg az éttermi alkalmazottaknak 20.000 koronát*. Kéri még ezen kívül, hogy a fizetések ne legyenek állandó jellegűek, hanem a *drágasághoz mérten időről-időre hozzáadják a béreket egyensúlyba*.

Kincsey Lajos bejelentését a tagok egyhangú lelkesedéssel magukévá tették és elhatározták, hogy a memorandumokat még szeptember elsején kézbesítik az egyes vendéglők, illetve kávéházak tulajdonosainak.

A pincérek ezután egyhangúlag elhatározták, hogy amennyiben a memorandumokra három napon belül nem kapnak érdemleges választ, vagy a kéréseiket a tulajdonosok nem teljesítik, — akkor ezek a pincérek azonnal be fogják szüntetni a munkát. Elhatározták még, hogy senki nem fogja addig folytatni a munkát, míg ezeket a minimális béreket a kávéosok, illetőleg a vendéglősök nem fogják önmaguktól megadni.

Szabó József szakszervezeti titkár szólal fel ezután. Rámutat arra, hogy maguk a pincérek okozói annak, hogy a mostani fizetések még száraz kenyérre sem elegendők. Egy kevés jó akaratral meg lehet ezt a helyzetet könnyen változtatni és akkor ugyanolyan fizetéseket kapnának, mint a vasmunkások, vagy mint az asztalosok. Bejelenti ezután, hogy országos mozgalom indult meg a pincérek megélhetésének biztosítására és amíg a kiküldötték Szegedre is leérkeznek és megállapodnak a munkaadókkal — ne csüggedjenek el, hanem kezdjék meg a kenyérharcot egyedül is. *Nem lehet alamizsnával megelégedni.* Ezután a *pincér-kategóriákról* beszél, a főpincérek helyzetéről, akik szerinte elsősorban okozói a mai kétségbeesítő állapotnak. Bele kell őket is vonni a mozgalomba. Még egyszer kéri a dolgozó pincéreket, hogy *tartsanak össze*.

Ezután még néhány felszólalás következett, amelyben rámutattak a pincérek szomorú helyzetére, majd reménykedő hangulatban reggel fél 6 óra felé, amikor a nap már aranyosan táncolt a házakon, véget ért a hajnali gyűlés és a sápadt, gyűrött szmokingos pincérek hazamentek — aludni.

Telefon: **Belvárosi Mozi** Telefon: Pénztár 582. Igazg. 258.

Szeptember 1. és 2-án, szombaton és vasárnap

PETROVICH SZVETISZLÁV legszebb magyar filmje:

SZENT MIHÁLY.

WERNER regénye 6 felvonásban.

Főszereplők: **PETROVICH SZVETISZLÁV** és **MAKAY MARGIT.**

Azonkívül:

Fatty a ligetben.

Amerikai burleszk 2 felvonásban.

Előadások kezdete: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Belvárosban különbejáratu elegánsan butorozott szobát

keres fiatalt ember. Ajánlatot

„Állandó lakó” jellegre „Szeged” kiadóhivatalába kérek.

Házakat, földbirtokokat,

üzleteket legelőnyösebben vehet vagy adhat el

Szabó iroda által, az OFB. engedélyével Széchenyi-tér 6. szám.

Telefon 10-54. 951 Törvényszék szomszédságában.

Öröltetők figyelmébe!

ALFÖLDI MALOM
ALSÓVÁROSON

Szeged, Hattyas-sor, utászlaktanya mellett.

A vármőrléseket legjobb őrlőhengereivel végzi. Minden öröltető saját gabonájából készült, elismert legjobb lisztet kapja azonnal vissza.